

Sonia Encinas

KOMUNIKATZAILEA ETA
SEXOLOGOA

EMETASUN BASATIA

“Betidanik izan dut sexuarekiko jakin-mina. Ttikia nintzenean argi nuen tabua zela eta nire adineko lagunek irakurtzen ez zituzten sexuaren inguruko kontuak kontsumitzen goiztiarra nintzela. Nolabait aitzindaria izan nintzela gai intimoez so-lasten. Garai hartan ez nekien zen gerora, emakume, bikote eta taldeak artatuko nituela euren sexu hazkundean. Baina bai, modu batean edo bertzean sexualitatea betidanik egon da presente nire bizitzan, baita panpinekin jostatzen nintzenean ere: oroitzen dut euren artean harremanak izaten zituztela, afektiboak eta sexualak. Kazetaritza ikasketak bukatu nitue-nean generoaren inguruan espezializatu nahi izan nuen, eta sexologia eta generoa uztartzen zituen master bat burutu nuen. Horrela konkistatu ninduen sexologiak eta hemen gelditu naiz”.

“Ahaldundu gabeko emakumea errentagarriagoa da sistema kapitalistarentzat”

Feminidad salvaje (Feminitate basatia) eta *El niño que quería dar abrazos* (Besarkadak eman nahi zituen mutikoa) liburuekin egin du debuta literaturan Sonia Encinas (Madril, 1987) komunikatzaile eta sexologo feministak. Bi liburu horietan emakumeon sexualitatearen tabuarekin amaitzea eta gure semeentzat maskulinitate anitzen erreferentziak sortzea da bere erronka nagusia.

SAIOA BALEZTENA DAVID F. SABADELL

Sexu hezkuntza boterea dela diozu. Zergatik?

Jaiotzen garenetik hiltzen garen arte sexualitatea gure bizitzetan presente dagoela kontutan hartuta, gure mugarri nagusietakoa da. Baina sexuak tabua izaten jarraitzen du oraindik, eta sistemak jartzen digun hesi hori garaitzea ezinbertzekoa da boterea berreskuratzeko. Sexualitatea informatuta bizitu behar dugu, sinesmenak eta mugak alde batera utziz, ongizatea eta osasuna bermatzeko.

Feminidad salvaje liburua hasten duzu mezu argi batekin: “Geure sexu ongizateari hautsa kendu eta lehentasuna emateko, ezinbertzekoa da isiltasun mendeak alde batera uztea”.

Noski. Emakume guztiak sexu ongizateari lehentasuna emateko gai gara, baina hori lortzeko bidea luzea da. Sexuaren inguruko desinformazioa eta isiltasuna mende anitzetan luzatu da, eta hori gainditzeko erabakigarriak dira denbora, exigentziarik eza eta mimoa. Gainera, sexu ongizatea ongizatearen parte da eta,

zoritxarrez, gizarte honetan ez dugu ongizateari tarterik uzten. Horregatik, hori lortzeko, kanpotik jarri dizkiguten egiturak hautsi behar ditugu.

“Emakume sexualak sistema gogaitzen du”, diozu. Zergatik?

Jakina. Emagalduta, puta eta urdangaren estigmak pisu ikaragarria izaten jarraitzen duelako oraindik. Eta estigma hori da, bertzeak bertze, emakumearen sexualitatearen kontrako kontrol baliabiderik ohikoena. Ez hori bakarrik; sistemari ez zaio interesatzen emakume sexuala, ahaldundu gabeko emakume bat anitzez errentagarriagoa delako sistema kapitalistarentzat.

Zer erran nahi duzu?

Saldu digute emakume gisa maila batean egon behar garela. Emakume batek maila horretan ez dagoela sentitzen duenean, kanpoan bilatu du du bere baitan faltan somatzen duen hori. Halaxe hezi gaituzte. Eta sexualitatea ere modu horretan bizi dugu: plazera sentitzea merezi ez dudala pentsatzen badut, kanpoan

"Emagaldtu, puta eta urdangaren estigmak pisu ikaragarria izaten jarraitzen du oraindik. Eta estigma hori da, bertzeak bertze, emakumearen sexualitatearen kontrako kontrol baliabiderik ohikoena".

bilatuko ditut politikoki zuzenagoak diren estimuluak. Tira, jakina da emakume eredugarriak bere burua bukaerarako uzten duela beti, zaintzailea dela...

Sare sozialetan sexualitateaz gehiago hitz egiten da azkenaldian. Gauzak aldatzen ari dira?

Argi dago gaur egun badugula sexualitateaz askatasunez solasteko espazioa eta azken hogeitaz garapena egon dela zentzu horretan. Baina, hala ere, sexualitatea ulertzeko nire moduarekin talka egiten duten diskurtsoak nagusi dira oraindik. Mugimendu feministaren baitan ere, emakumeon adierazpen sexualen kontrako diskurtso zigortzailea nagusi da oraindik.

Eurovision jaialdian Espainiaren ordezkari izandako Chanelekin gertatu zenaz ari zara, adibidez?

Bai, hain zuzen ere. Beti bezala, emakumeak jo puntuan gaude, gozatzen dugulako edo ez dugulako gozatzen, gorputza erakusten dugulako edo ez dugulako egiten... Baina beti gaude seinalatuta, zaila da bizipenaren eta adierazpen sexualen konplexutasuna jasotzen duten diskurtsoak aurkitzea.

Amatasunarekin ere gertatzen da. Historikoki deserosoa izan da feminismoarentzat...

Nik ez diot feminismoari eskatzen modu homogeneoan pentsatzea. Pertsonalki, bai amatasunari zein sexualitateari dagokionez, nire argudioekin desberdintzen diren abiapuntuetan gogoetarako mezu interesgarriak aurkitzen ditut. Mugimendu feministak milioika lagun elkartzen dituela kontutan hartuta, ez da errealista iritzi bakarra egotea. Polarizazio politiko handiko testuingurua bizi dugu eta feminismoan ikusten dut kanpoan gertatzen denaren isla.

Tira, gatozen berriz zurera. *El niño que quería dar abrazos* ipuina argitaratu berri duzu. Noiz eta nola jaio zen proiektua?

Instagramen behin idatzi nuen gure semeak feminismoan heztearen erronkaz. Testu hura birala egin zen eta argitalpen proposamen bat jaso nuen haurrentzat feminismoaz idazteko. Izan ere, eurentzat ikuspuntu feminista duen literatura falta da. Nik nire esperientziak solastu nahi izan nuen, beti egiten dudana bezala. Etxean nire semeak zereginen banaketa berdinzalea ikusten du, hazkuntzan

inplikazio berdina dugu, baina etxetik kanpo jasotzen duen ikuspuntu desberdina emango dio. Ikusten dituen marrazki bizidunek bezala. Eta eremu horietan guztietan oraindik ere genero estereotipoak errepikatzen dira. Liburuan, azkenik, maskulinitateaz solastu naiz, garrantzitsua iruditzen zaidalako mutil bezala hazten den haurrak jakitea ez duela zertan kaxa jakin baten barruan egon behar beti, desberdina izan daitekeela.

Zein da erronka nagusia emakumeok sexualitate feminista bizitzeko?

Begirada feministaren bitartez sexualitateaz errurik gabe gozatzen hastea. Euren burua erdigunean jartzea, gizonen sexualitate heterosexuala alde batera utzita.

Eta bukatzeko, zein da gakoa maskulinitate anitzak bermatzeko haurrengan?

Haurren sentikortasuna besarkatzea. Eta horretarako heziketa ezinbertzekoa da, gauzak errotik aldatzeko. Begirada datozen belaunaldietan jarri beharra dago, euren emozioak ikuskatu eta espresatzeko heziz. ●